

Пропозиції
Міністерства освіти і науки України
до проєкту Закону України
«Про внесення змін до статті 122 Земельного кодексу України
щодо приведення у відповідність до положень цього Кодексу
повноважень органів місцевого самоврядування стосовно передачі
земельних ділянок у власність або у користування»
(реєстр. № 11430 від 22.07.2024, н. д. Мороз В., Гнатенко В.)
(перше читання)

Міністерство освіти і науки України в межах компетенції надає такі пропозиції та зауваження до законопроекту.

Згідно з пунктом 11 частини першої статті 6 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» уповноважені органи управління відповідно до покладених на них завдань ведуть облік об'єктів державної власності, що перебувають в їх управлінні, здійснюють контроль за ефективним використанням та збереженням таких об'єктів.

Також підпунктом 89 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.10.2014 № 630, визначено, що МОН відповідно до покладених на нього завдань здійснює управління об'єктами державної власності, що належать до сфери його управління.

Статтею 181 Цивільного кодексу України встановлено, що до нерухомих речей (нерухоме майно, нерухомість) належать земельні ділянки, а також об'єкти, розташовані на земельній ділянці, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та зміни їх призначення.

Порядок використання земельних ділянок суб'єктами господарювання та контроль за їх використанням врегульовано Земельним кодексом України (далі – Кодекс).

Відповідно до частини другої статті 92 Кодексу права постійного користування земельною ділянкою із земель державної та комунальної власності набувають, в тому числі, заклади освіти незалежно від форми власності.

Частиною четвертою статті 84 Кодексу встановлено, що до земель державної власності, які не можуть передаватись у приватну власність, належать, зокрема, земельні ділянки, закріплені за державними закладами освіти.

МОН № 1/98-П-24 від 07.08.2024

Підписав: Лісовий Оксен Васильович

Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000ED323600C71DB500

Дійсний: з 22.03.2023 0:00:00 по 21.03.2025 23:59:59

Згідно з частиною другою статті 4 Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» приватизації не підлягають об'єкти, необхідні для виконання державою своїх основних функцій, зокрема державні заклади освіти, у тому числі приміщення, в яких розміщуються державні заклади освіти; заклади освіти, що фінансуються з державного бюджету; наукові об'єкти, включені до Державного реєстру наукових об'єктів, що становлять національне надбання, та наукові установи, включені до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави.

Водночас нормами статті 7 Закону України «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності» передбачено безоплатну передачу з державної у комунальну власність, зокрема, закладів освіти за умови взяття органами місцевого самоврядування зобов'язання використовувати такі об'єкти за цільовим призначенням і не відчужувати у приватну власність.

Відповідно до статті 80 Закону України «Про освіту» до майна закладів освіти та установ, організацій, підприємств системи освіти належать нерухоме та рухоме майно, включаючи будівлі, споруди, земельні ділянки, комунікації, обладнання, транспортні засоби, службове житло тощо.

Основні фонди, оборотні кошти та інше майно державних і комунальних закладів освіти не підлягають вилученню, крім випадків, встановлених законом.

Об'єкти та майно державних і комунальних закладів освіти не підлягають приватизації чи використанню для провадження видів діяльності, не передбачених спеціальними законами, крім надання в оренду з метою надання послуг, які не можуть бути забезпечені безпосередньо закладами освіти, пов'язаних із забезпеченням освітнього процесу або обслуговуванням учасників освітнього процесу, з урахуванням визначення уповноваженим органом управління можливості користування державним або комунальним нерухомим майном відповідно до законодавства.

Слід зазначити, що відповідно до статті 27 Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» здійснюється передача закладів професійної (професійно-технічної) освіти з державної власності у комунальну власність. Статтею 24 Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» також передбачено передачу з державної у комунальну власність вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації державної власності, що мають статут окремих юридичних осіб, визначених у додатку № 10 до цього Закону.

Звертаємо увагу, що абзацом четвертим підпункту 1 пункту 1 розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.10.2017 № 831-р «Питання управління державними закладами професійної (професійно-технічної) освіти, підпорядкованими Міністерству освіти і науки» обласним і Київській міській держадміністраціям до завершення процедури передачі з державної у комунальну власність підпорядкованих МОН державних закладів професійної (професійно-технічної) освіти передано для тимчасового виконання повноваження оперативного управління майном закладів освіти.

Абзацом шостим підпункту 1 пункту 2 розпорядження Кабінету Міністрів України від 11.12.2019 № 1412-р «Питання управління окремими категоріями закладів освіти державної форми власності, що належать до сфери управління Міністерства освіти і науки» передбачено, що до завершення процедури передачі з державної у комунальну власність окремих категорій закладів освіти, що належать до сфери управління МОН, обласним, Київській міській державним адміністраціям передаються для тимчасового виконання окремі повноваження засновника стосовно закладів освіти, зазначених у пункті 1 цього розпорядження і переданих для фінансування з відповідного місцевого бюджету, зокрема забезпечення утримання та розвиток матеріально-технічної бази закладу освіти на рівні, достатньому для виконання ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та вимог стандартів освіти відповідного рівня.

З огляду на викладене, з метою уникнення корупційних ризиків і недопущення виникнення загрози втрати державного майна та нецільового використання земельних ділянок закладів освіти і наукових установ пропонуємо абзац четвертий розділу I законопроекту після слів «державними підприємствами, установами, організаціями» доповнити словами: «закладами освіти, науковими установами».

Міністр освіти і науки України

Оксен ЛІСОВИЙ